

Dret constitucional

Codi: 100490

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions Laborals	FB	1	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Joan Lluís Pérez Francesch

Correu electrònic:

JoanLluís.Perez.Francesch@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Joan Lluís Pérez Francesch

Ricard Brodat Jubert

Mercè Sales Jordi

Prerequisits

L'assignatura Dret Constitucional no requereix d'uns coneixements o requisits previs al tractar-se d'una assignatura de primer curs del Grau de Relacions Laborals, però es recomanable repassar coneixements adquirits al Batxillerat relacionats amb les matèries històriques, polítiques, jurídiques o d'actualitat desenvolupades a l'àmbit de les Ciències Socials.

Objectius

Es tracta d'una assignatura de primer curs, primer semestre, per tant, de formació bàsica.

La seva contextualització esdevé a partir de la Constitució Espanyola de 1978 i la seva consideració com a norma jurídica i norma jurídica suprema del nostre ordenament jurídic. La Constitució pot ser estudiada des de diferents disciplines, tals com la Ciència Política, la Filosofia, la Sociologia i la Història. El Dret Constitucional fa un apropament metodològic jurídic que inclou: la Constitució com a norma de normes, les fonts del Dret, les institucions de l'Estat, els drets i llibertats dels ciutadans i l'estructura de l'Estat.

L'assignatura proporciona els coneixements bàsics relatius a la construcció del nostre sistema democràtic des del punt de vista jurídic. Dins d'aquest marc, es tracta que els siguin capaços de comprendre de forma crítica l'estructura constitucional del sistema polític i de l'ordenament jurídic entorn a tres conceptes bàsics en aquesta assignatura: qui té el poder (la legitimitat del poble), com s'exerceix el poder (la divisió de poders) i per a què s'exerceix el poder (la defensa i la garantia dels drets dels ciutadans).

Per tant, els objectius de l'assignatura són:

a) Proporcionar coneixements bàsics del Dret Constitucional espanyol.

- b) Comprendre la gènesi històrica de la Constitució i la seva contribució a la implantació de la democràcia a Espanya.
- c) Contextualitzar la Constitució espanyola en el Dret Comparat, en particular el marc europeu.
- d) Assolir coneixements teòrics sobre la legitimitat del poder, divisió dels poders, exercici i garantia dels drets dels ciutadans i estructura territorial de l'Estat.
- e) Demostrar els coneixements teòrics a través de treballs escrits i presentacions orals.

Competències

- Comunicar i defensar un projecte oralment.
- Identificar els fonaments de les principals àrees de relació jurídica i d'organització en el camp del treball humà.
- Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).
- Organitzar i gestionar la planificació del temps.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i resoldre els problemes i les situacions del sistema constitucional de drets fonamentals (elements configuradors, mecanismes de defensa i garantia).
2. Comunicar i defensar un projecte oralment.
3. Identificar els principis estructurals de l'estat com a estat social i democràtic de dret.
4. Organitzar i gestionar la planificació del temps.
5. Treballar de manera autònoma.
6. Treballar en equip.

Continguts

TEMA 1. L'ESTAT CONSTITUCIONAL

L'Estat: concepte i elements constitutius. La Constitució: concepte i evolució històrica. La Constitució Espanyola de 1978: procediment d'elaboració i característiques generals. Els principis estructurals: L'Estat social democràtic i de Dret.

TEMA 2: LES FONTS DEL DRET (I)

Concepte de font del Dret i estructura de l'Ordenament jurídic. Principis de relació entre normes i principis de relació entre ordenaments. La autonomia dels particulars en la creació de normes.

TEMA 3: LES FONTS DEL DRET (II)

La Constitució com a norma: supremacia i garanties. La llei. Les normes amb rang de llei: el decret-lei i el decret-legislatiu. El reglament. Els Tractats internacionals. El Dret comunitari.

TEMA 4: ELS ÒRGANS CONSTITUCIONALS (I)

Característiques generals del sistema institucional espanyol. La Corona. Les Corts Generals. El President i el seu Govern.

TEMA 5: ELS ÒRGANS CONSTITUCIONALS (II)

El Tribunal Constitucional: composició, funcions, procediments i resolucions. El Poder Judicial: funcions i principis constitucionals de l'Administració de Justícia, posició i estatut dels jutges, el Consell General del Poder Judicial. El Ministeri Fiscal.

TEMA 6: L'ESTAT DE LES AUTONOMIES

El model d'Estat autonòmic. Els Estatuts d'Autonomia i la distribució de competències: especial referència a les competències en matèria laboral. Les fonts del dret de les CCAA. El sistema institucional de les CCAA. Les relacions entre Estat-CCAA i entre CCAA: el conflicte de competències.

TEMA 7: ELS DRETS FONAMENTALS

Evolució, caracterització i classificació. Titularitat, destinataris i objecte de protecció. Regulació normativa, exercici i límits. La eficàcia dels drets front els poders públics i els particulars. Els drets i llibertats a l'àmbit laboral.

TEMA 8: LES GARANTIES DELS DRETS FONAMENTALS

El Defensor del Poble i equivalents autonòmics. El recurs d'empara ordinari. El recurs d'empara constitucional. La protecció internacional.

Metodologia

El procés d'aprenentatge se centra en el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant individual i grupalment, sent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca subministrant-li informació i mostrant-li les tècniques i les fonts on es pot aconseguir.

El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es basa en les següents activitats:

1. Activitats dirigides:

1.1. Classes magistrals: on els estudiants adquireix a través de la transmissió de coneixements del professor / professora les bases conceptuals de la matèria i senta el marc jurídic normatiu i jurisprudencial.

1.2. Classes de seminari /pràctiques: com a espai d'aprenentatge on els estudiants assumeixen un rol preferentment actiu per a, juntament amb el professor /professora, analitzar i interpretar preguntes, qüestions o casos prèviament elaborats a fi de desenvolupar i consolidar el contingut essencial explicat en les classes teòriques.

2. Activitats supervisades: Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, amb la supervisió i suport del professor / professora. Es tracta de la solució d'algun supòsit pràctic en aula, elaboració d'algunes fitxes de sentències i / o normativa o bé de la realització d'esquemes o escrits de redacció desenvolupada d'alguns epígrafs de l'assignatura o de lectures complementàries de monografies o articles doctrinals.

3. Activitats autònomes: es tracta d'activitats en les quals l'estudiant s'organitza el temps i esforç de manera autònoma sigui de manera individual o grupal .

3.1 Estudi de l'assignatura.

3.2 Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula. Es tracta de casos pràctics proposats amb antelació suficient pel professor/a o bé de l'elaboració de recensions crítica de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules.

3.3 Cerca de bibliografia, jurisprudència i materials per a la resolució dels casos pràctics, complementar les qüestions teòriques

3.4. Elaboració de treballs de curs, informes, etc.

La docència de l'assignatura serà mixta: Les classes magistrals seran virtuals i els seminaris/pràctiques d'aula seran presencials.

L'assistència als seminaris / pràctiques, excepte en cas de causa justificada, serà obligatòria per als estudiants

La metodologia docent i l'avaluació podran experimentar alguna modificació en funció de les circumstàncies i especialment de les restriccions a la presencialitat que estableixin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	18,5	0,74	1, 2, 3, 4, 5
Classes pràctiques	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5
Discussió i resolució de pràctiques, comentaris de textos, debats i seminaris	22,5	0,9	1, 2, 3, 4, 5
Tipus: Autònomes			
Estudi. Redacció de treballs. Lectura de textos. Cerca de documentació i bibliografia.	65	2,6	1, 2, 3, 4, 5

Avaluació

Les competències d'aquestes matèries podran ser avaluades mitjançant: (1) exàmens; (2) l'elaboració de treballs la presentació dels quals podrà ser oral o per escrit a criteri del professor; (3) resolució de casos pràctics (4) Elaboració de recensions, crítica de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules i (5) participació en classe.

El sistema d'avaluació tindrà en compte:

- Les proves escrites (exàmens) podran arribar, en conjunt, com a màxim fins al 50% de la nota final. Entre elles, es farà un examen final de tota l'assignatura per a comprovar l'adquisició global de les competències, habilitats i coneixements. Podrà haver-hi examen parcial. No es podrà superar l'assignatura mitjançant una única prova global.
- La realització de casos pràctics (informes, ressenyes, escrits jurídics, dictàmens...) individuals o en grup podran tenir un pes global entre el 20% i el 40%.
- La realització individual o grupal de treballs sobre un tema objecte de l'assignatura o relacionat amb ella assignat pel professor o professora (i la possible presentació pública) podran tenir un pes global entre el 10% i el 30%.
- L'assistència i participació en classe. Es tracta de participació activa al llarg de l'assignatura, de qualitat, jurídicament fonamentada, adequada i pertinent als temes tractats, i diferent a la realitzada en les classes pràctiques. Podrà tenir un pes global entre el 0 i el 10%.
- Elaboració de recensions, crítica de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules. Podrà tenir un pes global entre el 0 i el 10%.

El professor coordinador de cada grup a l'inici del curs presentarà el programa de l'assignatura previst en aquesta guia, indicant els temes que es tocaran. Així també presentarà el cronograma d'activitats docents i pràctiques, i concretarà el sistema d'avaluació continuada i fixarà el percentatge assignat a cadascuna de les activitats seleccionades, així com el sistema de reavaluació de les activitats suspeses. La reavaluació només

podrà realitzar-se si l'alumne ha seguit l'avaluació continuada. Tals indicacions seran exposades al campus virtual /Moodle.

Un alumne que copii o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'examen. Un alumne que presenti una pràctica en el que hi hagi plagi obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspensarà l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració de recensions, crítica de llibres, control de lectures, Fitxes de jurisprudència, legislació o de vídeos o pel·lícules. realitzades de manera individual o grupal	0-10%	7	0,28	1, 2, 3, 4, 5
Participació activa i qualitat de les intervencions en els debats i discussions diferent a la realitzada en els seminaris /pràctiques	0-10%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6
Prova escrita Examen Final	0-50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5
Prova escrita Examen Parcial (opcional a criteri del professorat de cada grup)	0-25%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5
Realització de pràctiques individuals o en grup: Avaluació continuada	20-40%	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5
Realització individual o grupal de treballs sobre un tema objecte de l'assignatura o relacionat amb ella assignat pel professor o professora (i la possible presentació pública)	10-30%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA I MATERIALS

A) Manuals de referència:

- * ÁLVAREZ CONDE, Esteban, Curso de Derecho Constitucional, 2 vols, Tecnos, Madrid.
- * ARAGÓN REYES, Manuel (ed.), Temas básicos de Derecho Constitucional, Civitas, Madrid.
- * APARICIO PÉREZ, Miguel A. (dir.)- BARCELÓ, Mercè., Manual de Derecho Constitucional, Atelier, Barcelona.
- * BALAGUER CALLEJÓN, Francisco (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols., Tecnos. Madrid.
- * FOSSAS, Enric- PÉREZ FRANCESCH, Joan Lluís, Lliçons de Dret Constitucional, Proa, Barcelona.
- * MOLAS, Isidre, Derecho Constitucional, Tecnos. Madrid.
- * PÉREZ ROYO, Javier, Curso de Derecho Constitucional, Marcial Pons, Madrid.

B) Textos Legals:

- * CARRERAS SERRA, F.- GAVARA, J.C. Leyes políticas, Aranzadi, Pamplona.
- * ALBERTÍ, E- GONZALEZ, M. Leyes políticas del Estado, Civitas, Madrid.

C) Comentaris a la Constitució

* CASAS BAAMONDE, M.E.- RODRIGUEZ-PIÑERO, M., Comentarios a la Constitución, Wolters Kluwer, 2008

* GARRIDO FALLA, F. (dir.) Comentarios a la Constitución. Civitas, Madrid.

* ALZAGA VILLAAMIL, O. Comentarios a la Constitución Española Edersa, Madrid.

Enllaços web:

<http://www.der.uva.es/constitucional/verdugo/matriz.htm> Materials de Dret Constitucional.

<http://www.iustel.com> Informació normativa, jurisprudencial i doctrinal.

www.westlaw.es. Base de dades westlaw.

Programari

Coneixement de tractament de textos, accés a bases de dades, i navegació per internet